

ingediend op **1306** (2021-2022) – Nr. 1
25 mei 2022 (2021-2022)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Ann De Martelaer

over de gevolgen van de BelRAI-screener
voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Veerle Geerinckx, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maaïke De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gwenny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1. Procedure	4
2. Inhoud	4
3. Conclusie	4
Bijlagen:	
– Antwoord van minister Wouter Beke van 24 maart 2022	7
– Antwoord van minister Wouter Beke van 10 mei 2022	13
– Bijlagen bij het eerste antwoord van minister Wouter Beke: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

1. Procedure

Op 3 januari 2022 werd een verzoekschrift ingediend over de gevolgen van de BelRAI-screener voor het zorgbudget voor zwaar hulpbehoevenden (verzoekschrift nr. 22 (2021-22)). De verzoeker gaf de volgende titel aan het verzoekschrift: BelRAI screener zorgbudget zwaar zorgbehoevenden.

Het verzoekschrift werd ontvankelijk verklaard op 12 januari 2022 en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.

De commissie besprak het verzoekschrift een eerste maal op 25 januari 2022 en besliste Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, om uitleg te vragen over dit verzoekschrift.

Op 3 mei 2022 werd het verzoekschrift opnieuw toegevoegd aan de agenda van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding. De commissie had inmiddels van minister Beke een antwoord ontvangen op dit verzoekschrift. Aangezien er zich tussen de indiening van het antwoord van minister Wouter Beke en de behandeling ervan tijdens de commissie wijzigingen voordeden, vroeg de commissie naar een geactualiseerd antwoord van minister Wouter Beke. Dit geactualiseerd antwoord werd op 10 mei 2022 bezorgd en op 24 mei 2022 toegevoegd aan de agenda van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.

2. Inhoud

De gevolgen van de inschaling via de nieuwe BelRAI-screener voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden hebben zowel in het Vlaams Parlement als in de pers al heel wat stof doen opwaaien, aldus de verzoeker. Er is zelfs sprake van dat 30 procent en meer mensen nu geen recht meer hebben op het zorgbudget. De Vlaamse minister van Welzijn Wouter Beke kondigde een evaluatie en een mogelijke bijsturing aan. Ondertussen blijven zij die een inschaling kregen via het nieuwe systeem en uit de boot gevallen zijn, met vragen zitten. Ook diegenen die opnieuw een inschaling moeten krijgen, zitten met vragen. Daarom vraagt de verzoeker het Vlaams Parlement om verduidelijking over deze problematiek en oplossingen op zeer korte termijn.

Concreet stelt de verzoeker volgende vragen:

- Heeft het zin om in beroep te gaan bij een negatieve beslissing en 75 euro dossierkosten te betalen? Zullen de dossiers van personen waarvan het einde van hun recht nadert en ook nieuwe dossiers een inschaling krijgen met de nieuwe BelRAI-screener? Zal de beroepscommissie ook het resultaat van de evaluatie afwachten?
- Wanneer zal de minister van Welzijn een antwoord geven over het resultaat van het onderzoek naar de problemen met het nieuwe screeningssysteem?
- Indien blijkt dat er inderdaad een fout in het nieuwe screeningssysteem zit, zullen dan alle behandelde dossiers, zowel die met een positieve als die met een negatieve beslissing, opnieuw behandeld worden?
- Ondertussen blijven Vlaamse zwaar zorgbehoevenden in de kou staan zonder hun broodnodige 130 euro per maand. Waar blijft het warme en sociale Vlaanderen uit het regeerakkoord?

3. Bespreking en conclusie

De aanwezige leden stemmen in met het voorstel van de commissievoorzitter om het antwoord van de Vlaamse Regering samen met het verslag van de bespreking ervan aan de indiener van het verzoekschrift te bezorgen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Ann DE MARTELAER,
verslaggever

BIJLAGE:

Antwoord van minister Wouter Beke van 24 maart 2022

Vlaamse Regering

Wouter Beke

Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebestrijding

Koning Albert II-laan 35 bus 90
1030 BRUSSEL

T 02 552 64 00

F 02 552 64 01

www.vlaanderen.be

Vlaams Parlement

Commissie Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en

Armoedebestrijding

T a v de heer Stefaan Sintobin

Voorzitter

1011 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk 22-13198	bijlagen
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Ilona Nijs		02/553 46 95	24 MRT 2022
ilona.nijs@vlaanderen.be			

Betreft: Verzoekschrift - BelRAI screener zorgbudget zwaar zorgbehoevenden

- *Heeft het zin om in beroep te gaan bij een negatieve beslissing en 75 EUR dossierkosten te betalen? Gaan de dossiers van de mensen waarvan het einde van hun recht nadert en nieuwe dossiers een inschaling krijgen met de nieuwe BelRAI Screener? Zal de beroepscommissie ook het resultaat van de evaluatie afwachten?*

Op 1 juni 2021 werd de Belprofielschaal vervangen door de BelRAI Screener als indicatiestellingsinstrument voor de toekenning van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden in de thuissituatie. Zowel bij nieuwe aanvragen voor het zorgbudget, als bij aanvragen tot verlenging, wordt dit nieuwe instrument gebruikt als er geen geldig attest is waarmee het zorgbudget kan worden toegekend

Uit cijfers van het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming blijkt dat sinds de introductie van de BelRAI Screener minder zorgbehoevenden recht krijgen op het zorgbudget dan verwacht. Zo merken we dat heel wat personen met een zorgbudget dit zorgbudget verliezen op basis van de herinschaling. Van de 11.311 herinschalingen voor verlenging van het zorgbudget hebben 3.001 personen hun recht verloren (zijnde 26,5%) in de periode juni tot september 2021. Uit verdere analyse blijkt dat minder mensen in aanmerking komen voor het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden op basis van het criterium 'minimum score 6 op de som van ADL en IADL'. In realiteit wordt er blijkbaar anders en strenger gescoord dan verwacht op basis van voorgaand onderzoek. Alvorens bijvoorbeeld op deze afkapwaarde kan worden bijgestuurd, moeten we beschikken over een langere tijdsreeks (minstens 6 maand)

Gezien het een nieuwe schaal betreft die sinds 1 juni 2021 in gebruik is, is het de vraag of het hoger aantal afscoreningen zoals we die zagen in de periode juni tot september 2021 zich verder blijft voortzetten, of dit eerder een tijdelijk fenomeen was.

Het Agentschap Vlaamse sociale bescherming heeft de cijfers m.b.t. het aantal afscoreningen verder gemonitord, en o.b.v. deze cijfers wordt momenteel bekeken of een bijsturing alsnog nodig is.

In afwachting van deze bijkomende analyses wilden we vermijden dat meer mensen hun zorgbudget zouden verliezen. Personen met recht op een zorgbudget voor bepaalde duur, worden immers heringeschaald om hun zorgbudget te verlengen. Deze automatische herinschaling voor verlengingen is sinds eind december '21 voorlopig voor drie maanden opgeschort. De BelRAI Screener wordt wel nog steeds gebruikt bij nieuwe aanvragen voor het zorgbudget.

Gaat men niet akkoord met de beslissing van de zorgkas, dan kan men steeds hiertegen een beroep indienen bij het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming. Om de rechten van mensen maximaal te beschermen, hebben we deze beroepsprocedure gecreëerd. Gaat het om een negatieve beslissing op basis van een score op de BelRAI Screener opgemaakt door een gemachtigd indicatiesteller (niet het controleorgaan), dan gebeurt er een nieuwe indicatiestelling, een "second opinion" door een onafhankelijke indicatiesteller. Aangezien deze procedure inhoudt dat een indicatiesteller aan huis gaat, wat een hoge kost genereert, heeft de Vlaamse Regering uit billijkheidsoverweging de dossiertaks ingesteld. Deze dossiertaks wordt terugbetaald bij een positieve beslissing op basis van een second opinion.

De administratieve beroepscommissie heeft de behandeling van de beroepen niet opgeschort in afwachting van het resultaat van de analyse. Mocht er een bijsturing van de screener gebeuren, dan zullen ook de reeds behandelde beroepen herbekeken worden. Bij herziening van een ongegrond naar een gegrond beroep zal de dossiertaks worden terugbetaald.

- Wanneer zal de Minister van Volksgezondheid een antwoord geven over het resultaat van het onderzoek naar de problemen met het nieuwe screeningssysteem?

De resultaten van het onderzoek vindt u in bijlage. We verwachten in de komende weken een beslissing te treffen met de Vlaamse Regering over een eventuele bijsturing van het instrument.

- Indien zou blijken dat er inderdaad een fout in het nieuwe screeningssysteem zit, zullen dan alle behandelde dossiers, zowel deze met een positieve als deze met een negatieve beslissing, opnieuw behandeld worden?

Wordt er beslist om bij te sturen, dan geldt dit ook voor de dossiers die reeds behandeld zijn. Er wordt aangehaald dat er voldoende geld beschikbaar is om het zorgbudget te blijven uitbetalen aan mensen wiens zorgbudget inmiddels werd stopgezet, met verwijzing naar de subsidie die werd toegekend voor uitbreiding IT-Platform BelRAI voor een bedrag van 925.000 EUR. Deze subsidie is echter niet bestemd voor de BelRAI Screener. De subsidie wordt gebruikt om andere BelRAI-instrumenten in te voeren met het oog op de

zorgplanning in zorgvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om het sociaal supplement en de BelRAI Home Care in de thuiszorg, en de BelRAI Long-Term-Care Facility in de woonzorgcentra.

Met vriendelijke groeten,

Wouter Beke
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

BIJLAGE:

Antwoord van minister Wouter Beke van 10 mei 2022

Vlaamse Regering

Wouter Beke
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebestrijding
Koning Albert II-laan 35 bus 90
1030 BRUSSEL
T 02 552 64 00
F 02 552 64 01
www.vlaanderen.be

Vlaams Parlement
Commissie Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebestrijding
T a v. de heer Stefaan Sintobin
Voorzitter
1011 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar /e-mail Ilona Nijs ilona.nijs@vlaanderen.be		telefoonnummer 02/553 46 95	datum 10 MEI 2022

Betreft: Verzoekschrift - BelRAI screener zorgbudget zwaar zorgbehoevenden

- *Heeft het zin om in beroep te gaan bij een negatieve beslissing en 75 EUR dossierkosten te betalen? Gaan de dossiers van de mensen waarvan het einde van hun recht nadert en nieuwe dossiers een inschaling krijgen met de nieuwe BelRAI Screener? Zal de beroepscommissie ook het resultaat van de evaluatie afwachten?*

Op 1 juni 2021 werd de Belprofielschaal vervangen door de BelRAI Screener als indicatiestellingsinstrument voor de toekenning van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden in de thuissituatie. Zowel bij nieuwe aanvragen voor het zorgbudget, als bij aanvragen tot verlenging, wordt dit nieuwe instrument gebruikt als er geen geldig attest is waarmee het zorgbudget kan worden toegekend.

Uit cijfers van het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming blijkt dat sinds de introductie van de BelRAI Screener minder zorgbehoevenden recht krijgen op het zorgbudget dan verwacht. Zo merken we dat heel wat personen met een zorgbudget dit zorgbudget verliezen op basis van de herinschaling. Van de 11.311 herinschalingen voor verlenging van het zorgbudget hebben 3.001 personen hun recht verloren (zijnde 26,5%) in de periode juni tot september 2021. Uit verdere analyse blijkt dat minder mensen in aanmerking komen voor het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden op basis van het criterium 'minimum score 6 op de som van ADL en IADL'. In realiteit wordt er blijkbaar anders en strenger gescoord dan verwacht op basis van voorgaand onderzoek.

Daarom besliste de Vlaamse Regering op 1 april 2022 om de afkapwaarde op de items ADL en iADL bij te sturen naar 5,5, waardoor meer mensen recht krijgen op het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden.

In afwachting van deze beslissing wilden we vermijden dat meer mensen hun zorgbudget zouden verliezen. Personen met recht op een zorgbudget voor bepaalde duur, worden immers heringeschaald om hun zorgbudget te verlengen. Deze automatische herinschaling voor verlengingen werd sinds eind december '21 voorlopig voor drie maanden opgeschort

Gaat men niet akkoord met de beslissing van de zorgkas, dan kan men steeds hiertegen een beroep indienen bij het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming Om de rechten van mensen maximaal te beschermen, hebben we deze beroepsprocedure gecreëerd.

Gaat het om een negatieve beslissing op basis van een score op de BelRAI Screener opgemaakt door een gemachtigd indicatiesteller (niet het controleorgaan), dan gebeurt er een nieuwe indicatiestelling, een "second opinion" door een onafhankelijke indicatiesteller. Aangezien deze procedure inhoudt dat een indicatiesteller aan huis gaat, wat een hoge kost genereert, heeft de Vlaamse Regering uit billijkheidsoverweging de dossiertaks ingesteld. Deze dossiertaks wordt terugbetaald bij een positieve beslissing op basis van een second opinion.

Gezien de bijsturing van de afkapwaarde zal de administratieve beroepscommissie de reeds behandelde beroepen herbekijken. Bij herziening van een ongegrond naar een gegrond beroep zal de dossiertaks worden terugbetaald.

- Wanneer zal de Minister van Volksgezondheid een antwoord geven over het resultaat van het onderzoek naar de problemen met het nieuwe screeningssysteem?

De resultaten van het onderzoek vindt u in bijlage Op 1 april besliste de Vlaamse Regering om de afkapwaarde bij te sturen, dit wordt momenteel vertaald in regelgeving die retroactief zal ingaan vanaf 1 juni 2021.

- Indien zou blijken dat er inderdaad een fout in het nieuwe screeningssysteem zit, zullen dan alle behandelde dossiers, zowel deze met een positieve als deze met een negatieve beslissing, opnieuw behandeld worden?

De zorgkassen bekijken welke burgers dankzij de bijsturing retroactief recht krijgen op het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden. Het gaat over 4.104 Vlamingen. Zij moeten zelf geen actie ondernemen, de zorgkassen nemen dit op.

U haalt aan dat er voldoende geld beschikbaar is om het zorgbudget te blijven uitbetalen aan mensen wiens zorgbudget inmiddels werd stopgezet, met verwijzing naar de subsidie die werd toegekend voor uitbreiding IT-Platform BelRAI voor een bedrag van 925.000 EUR. Deze subsidie is echter niet bestemd voor de BelRAI Screener

De subsidie wordt gebruikt om andere BelRAI-instrumenten in te voeren met het oog op de zorgplanning in zorgvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om het sociaal supplement en de BelRAI Home Care in de thuiszorg, en de BelRAI Long-Term-Care Facility in de woonzorgcentra.

Met vriendelijke groeten,

Wouter Beke
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding